

การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน
เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา
ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

THE DEVELOPMENT OF DATABASE AND INFORMATION MANAGEMENT
SYSTEM FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN PREPARATION FOR
EXTERNAL QUALITY ASSESSMENT OF INSTITUTE OF PHYSICAL
EDUCATION IN THE NORTHEASTERN CAPUS

สุชีลา สวัสดิ์ (Sushila Sawassdee)*

ดร.สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ (Dr.Samphan Phanphruk)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหากระบวนการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการศึกษาสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกรณีศึกษา จำนวน 1 วิทยาเขต ด้วยการลงภาคสนามและเก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร สังเกต และสัมภาษณ์แล้วนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบ 2) เพื่อพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการตรวจสอบระบบที่พัฒนาขึ้นด้วยความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำระบบไปทดลองใช้กับสถาบันการพลศึกษาที่ใช้เป็นกรณีศึกษาจำนวน 1 แห่งดังกล่าว เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจในการใช้ระบบ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีความตรงเชิงเนื้อหาโดยมีดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Stanley and Hopkin. 1978 อ้างถึงใน สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, 2542) เท่ากับ 0.983 แล้วนำระบบไปใช้ยืนยันขยายผลกับสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เหลืออีก 3 วิทยาเขต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบที่มีความตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.961 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นกรณีศึกษาได้ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในที่ใช้ใน

คำสำคัญ : ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ การประกันคุณภาพภายใน สถาบันการพลศึกษา

Key Words : Database and Information Management System, Internal Quality Assurance, Institute of Physical Education

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีการศึกษา 2549 มีจำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) แต่ยังไม่ได้อิงองค์ประกอบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่มีการนำข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในที่มีอยู่เดิมมาปรับให้สอดคล้องกับองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา และมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการจัดการฐานข้อมูล และสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในด้านการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล การแบ่งผู้รับผิดชอบยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างฝ่าย/งาน การกำหนดปฏิทินและช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศที่ไม่ควบคู่กับงานประจำ และ 2) ได้ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยคู่มือการใช้ระบบ และแบบจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งมี 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้ เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกที่สถาบันการพลศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก ($\bar{X}$) และเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพระดับมากตามมาตรฐานการประเมินด้านอรรถประโยชน์($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.86) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.83) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.83) และด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$)

ABSTRACT

The purposes of the present research and development study were 1) to study the situation and problems concerning the database and information management system for internal quality assurance of the campuses of the Institute of Physical Education in the Northeast and 2) to develop a database and information management system for internal quality assurance for the campuses of the Institute of Physical Education in the Northeast. One of the campuses of the Institute of Physical Education in the Northeast was selected for a case study. The data was collected by means of a field study, analysis of documents, observation and interviews. The data so collected were subsequently used for the development of a system. The system which has been developed was presented to 5 experts for scrutiny before putting to use at the selected campus to verify the level of satisfaction with the system. A satisfaction assessment form with a content validity index of congruence between 0.80 and 1.00 and Cronbach's alpha coefficient of 0.983 was used for the verification. The system was later presented to the remaining 3 campuses of the Institute in the Northeast for confirming the effectiveness of the system. The collected quantitative data were analyzed for arithmetic mean and standard deviation while the qualitative data were analyzed by means of content analysis through an effectiveness assessment form with a content validity index of congruence between 0.80 and 1.00 and Cronbach's alpha coefficient of 0.961. The findings: 1. The campus in the case study used the 8 standards and 50 indicators of internal quality assurance as had been prescribed by the former College of Physical Education in the 2006 academic year. The said standards and indicators were not in accordance with the internal quality assurance factors for tertiary education institutions as stipulated by the Office of Higher Education Board. Instead, the campus merely adjusted the available data and information on internal quality assurance to fit in with the internal quality assurance factors for tertiary education institutions. The campus also faced some problems concerning the collection of data for the database and information management system for internal quality assurance, work allotment to responsible persons

which was not in accordance with the standards and indicators of internal quality assurance, repetition of data and information collection among the work divisions, and time table for data and information collection which was not in parallel with routine chores. And 2) The database and information management system for internal quality assurance in preparation for external quality assessment which has been developed by the present researcher for the campuses of the Institute of Physical Education in the Northeast consists of a handbook for the operation of the system and a data collection form which consists of 9 factors and 44 indicators in anticipation of external quality assessment. Results of the satisfaction assessment of the system by the campuses indicate a "high" level on the aspects of satisfaction ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.80), the system's effectiveness according to the assessment standard of utility ($\bar{X} = 3.86$, S.D. 0.86) feasibility ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.83) propriety ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.83) and accuracy ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.87)

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 กำหนด "ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำ รายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมิน คุณภาพ ภายนอก" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2545) ซึ่งการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในของการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ การจัดกรอบแนวทางการประกันคุณภาพ ภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและการพัฒนาระบบและ กลไกการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน และจากการ วิเคราะห์ของคณะกรรมการ สำนักรงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร พบว่า สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ เผชิญปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน คือ ขาดความเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติการในด้านการสื่อสารและขาดนโยบายที่ ชัดเจนและสอดคล้องในทุกระดับ การจัดตั้งหน่วยงาน ประกันคุณภาพการศึกษามีเพียงบางแห่งขาดบุคลากร ด้านนี้อยู่มาก คณาจารย์ไม่ได้ให้ความร่วมมือไม่ไ้ ความสำคัญต่องานประกันคุณภาพการศึกษาเท่าที่ควร

และขาดการสื่อสารระหว่างกัน งบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดทำฐานข้อมูลประกันคุณภาพการศึกษา ขาดระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยที่เชื่อมโยง ระดับต่างๆ ได้ ขาดการประเมินภาพรวมและประสิทธิภาพ ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการนำผลการประกันคุณภาพ ภายในไปใช้ทั้งระดับสถาบันและหน่วยต้นสังกัดยังจำกัด รวมทั้งการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพต่อสาธารณชน ยังมีได้กระทำอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2546) ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวง ศึกษาธิการ ได้ประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2551 ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ ให้มีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ โดยให้ยึดหลักความมีอิสระเพื่อให้มีประสิทธิภาพและ สามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จึงกำหนด ให้มีหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในที่คำนึงถึง องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน 44 ตัวบ่งชี้ (สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 49 กำหนด "ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการ ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความ

มุ่งหมายและหลักการและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ และยังได้กำหนดอีกว่าให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน” โดยการประกันคุณภาพภายนอกเป็นการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)” หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” และได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก (พ.ศ. 2544-2548) เสร็จสิ้นไปแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สองในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างที่สำคัญจากการประเมินรอบแรก 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการประเมินทั้งระดับสถาบันและกลุ่มสาขาวิชา ประการที่สอง เป็นการประเมินตามจุดเน้นของสถาบันว่าสถาบันจะเลือกเน้นการวิจัย หรือพัฒนาสังคม หรือพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมหรือจะเลือกเน้น เฉพาะการผลิตบัณฑิต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 50 กำหนด “ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพของสถานศึกษานั้น” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) กระทรวงศึกษาธิการ (2547) พบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานตามองค์ประกอบของระบบการประเมินคุณภาพ

ภายใน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย และมีสถานศึกษาจำนวนหนึ่งไม่ได้ดำเนินการเลย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีความเห็นว่าสาเหตุที่สถานศึกษาไม่พร้อมรับหรือขอเลื่อนการประเมินภายนอกเนื่องจาก 1) ความไม่พร้อมหลายๆ ด้าน เช่น เอกสาร บุคลากร ระบบการทำงาน 2) อยู่ระหว่างการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง กำลังรวบรวมข้อมูล ต้องการทำให้เป็นปัจจุบัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) ระบบข้อมูลสารสนเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา หากข้อมูลไม่เพียงพอ ไม่สามารถเชื่อถือได้ ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ไม่สะดวกต่อการใช้งาน ย่อมหวังความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ยาก ด้วยความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศดังกล่าว ทุกหน่วยงานจึงมีความจำเป็นต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในหน่วยงานขึ้น “ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทางการศึกษา (Education Management Information Systems : EMIS)” ในทุกหน่วยงานต้องได้รับการจัดอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานและการตัดสินใจ สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักฐาน ข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ตามหลักตรรกและความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและการประกอบการตัดสินใจแล้วยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิด และสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินการต่างๆ ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

สถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และได้ดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2546

ซึ่งพิจารณาจากมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีทั้งสิ้น 8 มาตรฐาน 46 ตัวบ่งชี้ สถาบันการพลศึกษาได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ในระดับการศึกษาอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2547 ซึ่งจากการประเมินคุณภาพภายนอกพบปัญหาที่พบของสถาบันการพลศึกษา คือ การขาดหลักฐานอ้างอิงในแต่ละมาตรฐานและไม่มีความสะดวกคล่องกันระหว่างข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเสนอในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ส่วนในการประเมินคุณภาพภายนอกที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ไม่ได้ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนวิทยฐานะจากวิทยาลัยพลศึกษาเป็นสถาบันการพลศึกษา ตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 (งานประกันคุณภาพการศึกษา, 2547) ในปีการศึกษา 2550 สถาบันการพลศึกษาจะได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับอุดมศึกษา ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการอยู่โดยมีการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา จาก 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ เป็น 7 มาตรฐาน 63 ตัวบ่งชี้ โดยมีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา (สถาบันการพลศึกษา, 2550)

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าว อีกทั้งการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและการปรับเปลี่ยนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถาบันการพลศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับ

สถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศมีการเก็บข้อมูลที่ควบคู่กับงานปกติ มีความต่อเนื่องสม่ำเสมอและยั่งยืน นำมาซึ่งคุณภาพของการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)(สมศ.)

2. คำถามการวิจัย

2.1 ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพปัจจุบันและปัญหาเป็นอย่างไร

2.2 ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 เพื่อพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวิธีดำเนินการ

วิจัยดังนี้

4.1 กลุ่มเป้าหมาย

สถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 4 วิทยาเขต ได้แก่ 1) สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี 2) สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตศรีสะเกษ 3) สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม 4) สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายดังนี้

4.1.1 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก และใช้ในการทดลองใช้ระบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1 วิทยาเขต มีคุณลักษณะดังนี้ 1) เปิดทำการสอนในระดับปริญญาตรีทางด้านพลศึกษา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา และสุขภาพ 2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านการอาชีวศึกษารอบแรกอยู่ในระดับควรปรับปรุง

4.1.2 กลุ่มเป้าหมายในการใช้ระบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อการยืนยันขยายผลระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหาประสิทธิภาพ ของระบบโดยใช้แบบประเมินระบบ คือ สถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก 3 วิทยาเขตที่เหลือ

4.2 วิธีดำเนินการวิจัย

4.2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ ในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นแรก : ผู้วิจัยศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) การจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ รูปแบบ และแนวการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) 2) องค์ประกอบประกันคุณภาพภายใน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์

มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2550) 3) คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน, 2550) 4) มาตรฐานการประเมินของ Stufflebeam (1999) 5) แบบประเมินอภิมานรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน, 2550) 6) แบบตรวจสอบรายการประเมินหลักของ สิ้นนาฏ ศรีพัฒนะพิพัฒน์ (2545) แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัย (Input) เป็นข้อมูลที่ต้องการเก็บทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) 2) ด้านกระบวนการ (Process) เป็นกระบวนการจัดเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในดังกล่าว ประกอบด้วย 2.1) แหล่งข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บมีแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งทุติยภูมิ 2.2) วิธีการจัดเก็บข้อมูล มีการศึกษา เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม 2.3) แบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีระดับบุคคล ระดับโปรแกรมวิชา ระดับคณะวิชาและระดับสถาบัน 2.4) ผู้จัดเก็บข้อมูล ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน บุคลากร หัวหน้าโปรแกรมวิชา บุคลากรในคณะวิชา และผู้บริหารระดับสถาบัน 2.5) ผู้กำกับติดตาม ประกอบด้วย หัวหน้าโปรแกรมวิชา ผู้บริหารระดับคณะวิชาและผู้บริหารระดับสถาบัน 2.6) ช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูล ประกอบด้วยรายเทอม และรายปี 2.7) การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพ และ 3) ด้านผลผลิต (Output) เป็นสารสนเทศในการรายงานผลตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถาบัน

การพลศึกษา จำนวน 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้

ขั้นที่สอง : การศึกษาภาคสนาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 1 วิทยาเขต โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถาบันการพลศึกษา คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในแต่ละตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานสถาบันการพลศึกษา โดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร และทำการสังเกตในภาพรวมของสถาบันการพลศึกษาที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูล พฤติกรรมการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้แบบสังเกต และทำการสัมภาษณ์หัวหน้างานประกันคุณภาพของสถาบันการพลศึกษา หัวหน้างานประกันคุณภาพระดับคณะวิชาและอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐานสถาบันการพลศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วเสร็จ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2.2 พัฒนา ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน

และปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 1 แห่ง นำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (มกราคม 2551) ซึ่งมีจำนวน 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้ เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกำหนดเนื้อหาลงในแต่ละองค์ประกอบของระบบ ให้สอดคล้องกับ (1) เกณฑ์มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) สำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน, 2550) (2) ความถูกต้องสมบูรณ์ของกระบวนการประเมินตามมาตรฐานที่ 2 ตามแบบประเมินอภิมานรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน, 2550) และ (3) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 โดยผู้วิจัยสร้างคู่มือการใช้และแบบประเมินระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2) การตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของระบบการจัดการฐานข้อมูลและ

สารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับ
การประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา
ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
ดังนี้ 1) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน
5 ท่าน ที่เป็นผู้มีคุณวุฒิสองต่ออย่างต่ำระดับปริญญาโท
ทางด้านการบริหารการศึกษา หรือพลศึกษา หรือการวัด
และประเมินผลการศึกษา มาอย่างน้อย 5 ปี และ
มีประสบการณ์ในด้านการสอนและหรือทำงานด้าน
สาขาวิชาพลศึกษา และ/หรือด้านการวัดและประเมินผล
การศึกษาและ/หรือด้านบริหารการศึกษา มาอย่างน้อย
5 ปี และยินดีให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจตามแผน
การวิจัยตรวจสอบระบบตามองค์ประกอบการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและคู่มือ
การใช้ระบบ แบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ รวมทั้ง
ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
แบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบ และแบบประเมิน
ประสิทธิภาพของระบบ โดยใช้แบบสอบถามเมื่อ
ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์
ชัดเจนมากยิ่งขึ้น 2) โดยการประเมินความพึงพอใจต่อ
ระบบ โดยผู้วิจัยนำระบบไปทดลองใช้กับสถาบันการ
พลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็น
กรณีศึกษาจำนวน 1 แห่ง โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงและอธิบาย
ระบบ คู่มือการใช้ระบบพร้อมทั้งแบบจัดเก็บข้อมูลและ
สารสนเทศให้หัวหน้างานประกันคุณภาพของสถานศึกษา
เข้าใจการใช้ระบบ แล้วนำไปให้ผู้จัดเก็บข้อมูล ได้แก่
อาจารย์ หัวหน้าโปรแกรมวิชา หัวหน้างาน ที่ได้รับมอบ
หมายให้รับผิดชอบในแต่ละตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
ไปทดลองใช้ แล้วผู้วิจัยประเมินความพึงพอใจต่อระบบ
โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อระบบที่เป็นแบบ
มาตรฐาน ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (Index of Congruence) อยู่ระหว่าง
0.80-1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแอลฟาของ
ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Stanley
and Hopkin, 1978 อ้างถึงใน สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, 2542)

เท่ากับ 0.983 แล้วนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้มาวิเคราะห์
ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ
นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) 3) โดยการหาประสิทธิภาพของระบบ
ผู้วิจัยได้นำระบบและคู่มือการใช้ระบบพร้อมทั้งแบบจัด
เก็บข้อมูล ตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ไปใช้ยืนยันขยายผลกับ
สถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียง
เหนืออีก 3 แห่งที่เหลือ โดยให้หัวหน้างานประกัน
คุณภาพการศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพของ
แต่ละคณะวิชา รวมทั้งผู้รับผิดชอบมาตรฐานและตัวบ่ง
ชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในใช้ระบบและ
ตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบตามมาตรฐาน
การประเมิน 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้าน
อรรถประโยชน์ (Utility) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้
ในทางปฏิบัติจริงที่ควบคู่กับการปฏิบัติงาน ประจํา
(Feasibility) มาตรฐานด้านความเหมาะสมกับบริบท
ของสถานศึกษาสถาบันการพลศึกษา (Propriety)
มาตรฐานด้านความถูกต้องตรงตามมาตรฐานสถาบัน
การพลศึกษา (Accuracy) โดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพ
ของระบบ ที่ประยุกต์มาจากมาตรฐานการประเมินของ
Stufflebeam (1999) แบบประเมินอภิธานรายงานการ
ประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาของสำนักงาน
รับรองมาตรฐานการและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน, 2550) แบบตรวจสอบรายการประเมิน
หลักของ สนิทนาฏ ศรีพัฒนะพิพัฒน์ (2545) โดยแบบ
ประเมินประสิทธิภาพของระบบเป็นแบบมาตรฐาน
ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Congruence) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่า
สัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบแอลฟาของครอนบาค
(Cronbach's Alpha Coefficient) (Stanley and Hopkin,
1978 อ้างถึงใน สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, 2542) เท่ากับ 0.961
ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย
(X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำข้อมูล
เชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถาบันการพลศึกษาที่เป็นกรณีศึกษา 1 แห่ง พบว่า การจัดการข้อมูลและสารสนเทศใช้วิธีจัดเก็บตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) จำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ และมีบางมาตรฐานไม่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอาชีวศึกษาระดับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากหาหลักฐานประกอบเกณฑ์และมาตรฐานตัวบ่งชี้ไม่ครบตามเกณฑ์การประเมิน ส่วนการประมวลผลใช้วิธีการประมวลผลโดยใช้สูตรคำนวณที่ระบุไว้ในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ปรากฏตามคู่มือในการประกันคุณภาพภายในสถาบันการพลศึกษา มีการดำเนินการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน โดยการแบ่งการจัดการข้อมูลและสารสนเทศตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพภายใน โดยปัจจุบันปีการศึกษา 2549 ได้ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) จำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ นั่นคือ มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจนว่าบุคลากรคนใดรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลในมาตรฐานใด เมื่อถึงระยะที่กำหนดให้มีการรวบรวมข้อมูลหลักฐานเพื่อการเขียนรายงานประเมินตนเอง (SAR) โดยหัวหน้างานประกันคุณภาพ จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด และจัดทำรายงานการประเมินตนเองออกมาเป็นรูปเล่ม ซึ่งจะจัดเก็บไว้ที่ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการประจำวิทยาเขต เพื่อจัดทำคำขอรับการประเมินคุณภาพภายนอก ครั้งแรกของสถาบันการพลศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมิน

คุณภาพภายนอก ยังขาดความชัดเจนในวิธีการจัดเก็บข้อมูลและไม่มีระบบที่ชัดเจนในการทำงานโดยมักมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาปลายปีก่อนที่จะมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองทำให้ขาดการวางแผนการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ และขาดการออกแบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศโดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่ยังคงเป็นแบบจัดเก็บที่มีอยู่เดิมทำให้ขาดความทันสมัยและสูตรในการคำนวณข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้ยังขาดการอธิบายทำให้ผู้จัดเก็บข้อมูลขาดความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่ถูกต้อง มีการกำหนดเครื่องมือในแต่ละมาตรฐานจำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ แต่ยังขาดระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในที่เป็นระบบไม่ควบคู่กับงานประจำ

5.1.2 ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศของระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพ

ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้ ผลการพัฒนาได้ระบบการจัดการฐานข้อมูลในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการกำหนดข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีวิธีการจัดเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ มีการแบ่งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลตามการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำของผู้จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งแหล่งข้อมูล

ปฐมนิเทศ และแหล่งข้อมูลวิทยานิพนธ์ มีช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นรายครึ่ง รายเทอม และรายปี โดยมีการรายงานข้อมูลและสารสนเทศที่ได้เป็นระดับ คือ ข้อมูลและสารสนเทศระดับบุคคล ระดับโปรแกรมวิชา ระดับคณะวิชา และระดับสถาบัน โดยมีหัวหน้าโปรแกรมวิชา หัวหน้างานและผู้บริหาร เป็นผู้กำกับติดตาม รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ตนเองได้รับผิดชอบ เพื่อใช้ในการรายงานผลข้อมูลและสารสนเทศให้กับผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินตนเอง (SAR) และผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อหาสาระ 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 มาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ ข้อกำหนด ข้อมูลประกอบการพิจารณา เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพ และตอนที่ 2 การใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย ขั้นตอน (Flowchart) กระบวนการจัดเก็บข้อมูล ของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือข้อมูลเกี่ยวกับแบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในแต่ละตัวบ่งชี้ ตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา และขั้นตอน (Flowchart) กระบวนการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พร้อมทั้งแบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งประกอบด้วยแบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศระดับบุคคล จำนวน 23 แบบ ระดับโปรแกรมวิชา จำนวน 21 แบบ ระดับคณะวิชา จำนวน 42 แบบ และระดับสถาบัน จำนวน 46 แบบ เป็นระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ

ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบ สถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นกรณีศึกษา 1 แห่ง ทดลองใช้ระบบแล้วมีความพึงพอใจต่อระบบอยู่ในระดับมาก โดยชี้จุดแข็งของระบบว่า การกำหนดข้อมูลเชิงปริมาณครอบคลุมกับระบบการจัดการฐานข้อมูลในแต่ละตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา การจัดเก็บข้อมูลในระดับบุคคล ระดับโปรแกรมวิชา ระดับคณะวิชาและระดับสถาบันมีการวางแผนและกำหนดตารางการจัดเก็บข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนดสอดคล้องกับนิยามตัวบ่งชี้เพื่อใช้กำหนดเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลในการประกันคุณภาพภายในโดยเครื่องมือที่กำหนดตรงตามองค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ได้อย่างครอบคลุมตามนิยามตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสำรวจเพื่อประกันความถูกต้องของข้อมูล มีการใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบความคงที่ของผลการวิเคราะห์และยืนยันข้อค้นพบในการจัดเก็บข้อมูล และการระบุการวิเคราะห์ค่าปฏิสัมพันธ์ทางสถิติของข้อมูลที่จัดเก็บในการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกของสถาบันการพลศึกษาได้ และสารสนเทศในการรายงานผลข้อมูล สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและสามารถนำการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่ไปใช้กับงานประจำ และการตรวจสอบข้อมูล หากทำได้ทั้งหมดก็จะสามารถทำให้ได้สารสนเทศในการรายงานผลข้อมูลที่เป็นจริง และเป็นปัจจุบัน และสามารถพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)(สมศ.) ในการประเมินในระดับแผนก/สาขาวิชา สถาบันการพลศึกษาที่ใช้ระบบอีกจำนวน 3 แห่งที่เหลือ ประเมินประสิทธิภาพของระบบอยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งในภาพรวม รายมาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานการประเมิน ด้านอรรถประโยชน์แก่สถาบันการพลศึกษา ($X = 3.86$, $S.D. = 0.86$) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริง (Feasibility) ($X = 3.90$, $S.D. = 0.83$) มาตรฐานด้าน ความเหมาะสมกับบริบทของสถาบัน

การพลศึกษา (Propriety) ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.83) มาตรฐานด้านความถูกต้องตรงตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (Accuracy) ($\bar{X}$) โดยหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และผู้รับผิดชอบแต่ละตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ชี้จุดแข็งของระบบว่า ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยมีการใช้ประโยชน์จากระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศ กระบวนการจัดการข้อมูลและสารสนเทศส่งผลกระทบกระตุ้นให้มีการดำเนินการจัดการข้อมูลและสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่อง และผลการจัดการข้อมูลและสารสนเทศได้สะท้อนให้เห็นจุดแข็งจุดอ่อนของสภาพการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษาได้ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และเป็นไปตามกระบวนการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ทางการศึกษา มีความเหมาะสมกับการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานของสถาบันการพลศึกษา รวมทั้งมีการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเอง และรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการประเมินภายในเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน มีการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่หลากหลาย ทั้งแหล่งข้อมูล เอกสาร บุคคลและผลงานและมีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อความถูกต้องของวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพรวมทั้งสารสนเทศที่น่าเชื่อว่าถูกต้องเพียงพอในการประเมินแบบอิงพัฒนาการในแต่ละตัวบ่งชี้และแต่ละมาตรฐานในการประเมินภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

5.2 การอภิปรายผล

5.2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นกรณีศึกษา

จำนวน 1 แห่ง พบว่า การจัดการข้อมูลและสารสนเทศใช้วิธีจัดเก็บตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) จำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ และมีบางมาตรฐานไม่ขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษารอบแรก เมื่อปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากหาหลักฐานประกอบเกณฑ์และมาตรฐานตัวบ่งชี้ไม่ได้ ส่วนการประมวลผลใช้วิธีการประมวลผลโดยใช้สูตรคำนวณที่ระบุไว้ในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ปรากฏตามคู่มือในการประกันคุณภาพภายในสถาบันการพลศึกษา มีการดำเนินการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายใน โดยการแบ่งการจัดการข้อมูลและสารสนเทศตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพภายใน โดยปัจจุบันปีการศึกษา 2549 ได้ใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของวิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) จำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ ขาดการวางแผนการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ และขาดการออกแบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ โดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่ยังคงเป็นแบบจัดเก็บที่มีอยู่เดิมทำให้ขาดความทันสมัยและสูตรในการคำนวณข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้ยังขาดการอธิบายทำให้ผู้จัดเก็บข้อมูลขาดความเข้าใจ การวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่ถูกต้อง มีการกำหนดเครื่องมือในแต่ละมาตรฐานจำนวน 8 มาตรฐาน 50 ตัวบ่งชี้ แต่ยังขาดระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในที่เป็นระบบไม่ควบคู่กับงานประจำ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547) ที่สรุปปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาพบว่า สถานศึกษายังไม่ได้ดำเนินการให้การประกันคุณภาพเป็นการทำงานปกติ ที่ต้องทำเป็นประจำและต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ในระบบสารสนเทศช่วงแรกเกิดความไม่สะดวกและข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน

5.2.2 ผลการพัฒนากระบวนการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา แนวทางการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศและผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัฒนาขึ้นทั้งนี้ในการกำหนดกรอบให้สอดคล้องกับ เกณฑ์การพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำนวน 9 องค์ประกอบ 41 ตัวบ่งชี้ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 ที่สอดคล้องกับมาตรฐานอุดมศึกษา มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ตามคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา เมื่อเดือนพฤษภาคม 2550 ความถูกต้องสมบูรณ์ของกระบวนการประเมินตามมาตรฐานที่ 2 ตามแบบประเมินอภิมานรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน. 2550) ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเทียบกับมาตรฐานการประเมิน และเป็นไปตามมาตรา 48 ประกอบด้วย 3 ด้าน (1) ด้านปัจจัย (Input) ข้อมูลที่ต้องการเก็บตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ (2) ด้านกระบวนการ (Process) การจัดเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ 1) แหล่งข้อมูล (แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ) 2) วิธีการจัดเก็บข้อมูล (ศึกษาเอกสาร สังเกต สัมภาษณ์ การสอบถาม) 3) แบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ (ระดับบุคคล ระดับโปรแกรมวิชา ระดับคณะวิชา ระดับสถาบัน) 4) ผู้จัดเก็บข้อมูล (อาจารย์

บุคลากร หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย ผู้บริหาร) 5) ผู้กำกับติดตาม (หัวหน้าโปรแกรมวิชา หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย ผู้บริหาร) 6) ช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูล (รายครึ่ง รายเทอม รายปี) และการวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมทั้งพัฒนาและปรับปรุงแบบจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับสถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ จำนวน 132 แบบจัดเก็บ ซึ่งประกอบด้วย แบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศระดับบุคคล จำนวน 23 แบบ ระดับโปรแกรมวิชา จำนวน 21 แบบ ระดับคณะวิชา 42 แบบ และระดับสถาบัน จำนวน 46 แบบ ซึ่งสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นระบบ ซึ่งมีประสิทธิภาพในด้านเป็นอรรถประโยชน์ต่อการนำไปใช้จัดระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันการพลศึกษา เป็นไปได้โดยการทำควบคู่กับการปฏิบัติงานประจำ มีความเหมาะสมกับบริบทของสถาบันการพลศึกษา และมีความถูกต้องตรงตามองค์ประกอบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันการพลศึกษามีระบบการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศสามารถนำไปสู่การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มีข้อมูลและสารสนเทศในการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในเพื่อใช้ในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผู้บริหารใช้ผลการประเมิน

ในการตัดสินใจ และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)(สมศ.) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการประเมินภายในของ สีนินาฏ ศรีพัฒนะพิพัฒน์ (2545) พบว่า โรงเรียนออกแบบการประเมินภายในได้ตามมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องในระดับปานกลาง และผลการประเมินรูปแบบการประเมินของทิวารักษ์ เสรีภาพ (2548) พบว่า รูปแบบการประเมินภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ทั้ง 4 องค์ประกอบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ตามเกณฑ์คุณภาพงานประเมินทั้งด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียนในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการนำไปทดลองใช้ ของ ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ (2549) พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้อ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับมาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกระดับอาชีวศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษา (เดิม) พบว่า วิทยาลัยพลศึกษาควรออกแบบระบบการจัดเก็บ จัดกระทำกับข้อมูล และการจัดทำระบบสารสนเทศ ที่ทำให้ไม่เกิดการทำงานที่เพิ่มขึ้นของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) และสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ (2550) กล่าวไว้ในมิติที่ 4 ตัวชี้วัดที่ 17 ระดับคุณภาพของการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษา ว่า หมายถึง การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในของสถาบันอุดมศึกษาให้มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพสามารถลดภาระและความซ้ำซ้อนในการ

จัดทำสารสนเทศภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศให้มีความรวดเร็ว ถูกต้องและทันสมัย และสามารถสนับสนุนการรายงานผลข้อมูลสำหรับการประกันคุณภาพการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการรวมถึงการรายงานข้อมูลสารสนเทศต่อหน่วยงานอื่นๆ ภายใต้ระบบสารสนเทศที่มีเอกภาพ ได้ครอบคลุม โดยลดภาระ และความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูลของสถาบันอุดมศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 สถาบันการพลศึกษาสามารถใช้ระบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ประกอบด้วยคู่มือการใช้ระบบ และแบบจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศได้โดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญตามองค์ประกอบของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นสำคัญ

6.1.2 สถาบันการพลศึกษาสามารถนำระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก ประกอบด้วยคู่มือการใช้ระบบ และแบบจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ประกอบการวางแผนการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาประเมิน

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการติดตามผลการใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันการพลศึกษาในวิทยาเขตภาคเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง เพื่อให้ทราบประสิทธิผลและประสิทธิภาพของระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกที่พัฒนาขึ้น

6.2.2 ควรจะศึกษาเป็นรายมาตรฐาน และควรตรวจสอบคุณภาพของแบบจัดเก็บให้มีความละเอียดและสามารถนำไปใช้ได้จริงมากขึ้น

6.2.3 ควรมีการติดตามผลการใช้คู่มือที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกในด้านต่างๆ เพื่อส่งผลต่อ

การพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกมากขึ้น

6.2.4 ควรมีการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการสภาสถาบันการพลศึกษา. (2548). พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- งานประกันคุณภาพการศึกษา. (2547). รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2547. สถาบันการพลศึกษา ในวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ชนม์ชกรณ วรอินทร์. (2549). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาพื้นฐาน: การประเมินแบบเสริมพลัง. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษาดุขภูบัณติต สาขาวิชาการทดสอบและวัดผล การศึกษา บัณติตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิวารักษ์ เสรีภาพ. (2548). การพัฒนารูปแบบการประเมินภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ปรินญาการศึกษาดุขภูบัณติต สาขาวิชาประเมินผลการการศึกษา บัณติตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2541). การปรับเทียบคะแนนระหว่างแบบสอบ = Test equating. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันการพลศึกษา. (2550). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถาบันการพลศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2542). คู่มือนักวิจัยสาธารณสุขระดับอำเภอ. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- _____. (2548). กัลยาณมิตรประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์, 28(2), 1- 9.
- _____. (2550). การประเมินอภิมานการประเมินและรายงานการประเมิน. เอกสารประกอบการอบรมผู้ประเมิน อภิมานภายนอกด้านการอาชีวศึกษาครั้งที่ 3 (กลุ่มผู้ที่มีคุณสมบัติที่กำหนด). กรุงเทพฯ, สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)(สมศ.).
- _____. (2550). พัฒนาการด้านมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย:การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การวิจัยทางการศึกษา ความเคลื่อนไหวของการปฏิรูปการศึกษา: นวัตกรรมทางเทคโนโลยีศึกษาและมุมมองด้านการเรียนการสอน. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- _____. (2550). สถิติประยุกต์เพื่อการวิจัย. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สินีนาง ศรีพัฒนะพิพัฒน์. (2545). การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินหลักเพื่อประเมินความเหมาะสมของระบบการประเมินภายในของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2550). คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: จุฬทอง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2548). การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- _____. (2546). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2550). การประกันภายในระดับอุดมศึกษา 9 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้ กับการประเมินคุณภาพภายนอก. จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา, 6(1), 9-10 .
- Stufflebeam, D.L. (1988). *Personnel evaluation standards: How to assess systems for evaluating educators*. Newbury Park, CA: Corwin Press.
- _____. (1999). *The Program Evaluation Standards : Summary of the standards*. Retrieved 29 October, 2006, from <http://www.wmich.edu/evalctr>.